

Casus Wetenschappelijke Integriteit

2025

Onterecht claimen van auteurschap, ontmoedigen controle van data en resultaten positiever presenteren t.b.v. betrokken financier – ongegrond

Wageningen University

1 Melding onterecht claimen van auteurschap onzorgvuldige omgang met data en belangenverstrengeling

Het onterecht claimen van auteurschap, het ontmoedigen van controle van data, en resultaten positiever presenteren ten behoeve van een van de betrokken financiers.

2 Advies van de Commissie Wetenschappelijke Integriteit van Wageningen University & Research

Inleiding

Op [datum] is er schriftelijk een melding gedaan bij het College van Bestuur door een voormalig medewerker [functie] bij de WUR, van [afdeling], [naam], (verder Melder), specifiek gericht op het functioneren van [naam] (verder: Beklaagde). De melding betrof zowel zaken van wetenschappelijk integriteit als [...]. Over de situatie bij de [afdeling] werd al een verkennend onderzoek uitgevoerd door [...]. Het College van Bestuur (hierna Bestuur) van Wageningen University heeft besloten om een bijzondere commissie in te stellen om onderzoek te doen naar de melding. De bijzondere commissie is bemenst met [functie], [functie], [functie] en wordt ondersteund door twee secretarissen.

Het Bestuur heeft de onderzoekscommissie de opdracht gegeven om onderzoek te verrichten naar een vermeende schending van wetenschappelijke integriteit door Beklaagde en hierover advies uit te brengen aan het Bestuur. Tevens heeft het Bestuur de opdracht om te onderzoeken of [...] en hierover advies uit te brengen aan het Bestuur.

Op [datum] heeft de commissie advies uitgebracht aan het Bestuur. Vanwege de mogelijkheid die aan klager en beklagde geboden wordt in de klachtenregeling Wetenschappelijke Integriteit, om het LOWI een *second opinion* te vragen, is het bestuur geadviseerd een uittreksel van het advies vast te stellen specifiek gericht op de klacht voor zover het de mogelijke schending van wetenschappelijke integriteit door Beklaagde betreft. Met dit document geeft het Bestuur hier gehoor aan.

Samenstelling van de commissie

- [naam], voorzitter
- [naam], lid
- [naam], lid

De commissie is bij het opstellen van het advies ondersteund door [naam] en [naam].

1 Opdracht en scope

Het Bestuur heeft de onderzoekscommissie de opdracht gegeven om onderzoek te verrichten naar een vermeende schending van wetenschappelijke integriteit door Beklaagde en hierover advies uit te brengen aan het Bestuur. [...]

De commissie heeft de opdracht van het Bestuur geherformuleerd. [...] Daarbij zijn de volgende onderzoeksvragen geformuleerd:

- [...]
- Is er binnen de groep sprake van (aanwijzingen voor) (gedrags-) patronen die in strijd zijn met de wetenschappelijke integriteit dan wel die daarmee strijdig gedrag faciliteren?
- Heeft Beklaagde gehandeld in strijd met de wetenschappelijke integriteit zoals gedefinieerd in ons toetsingskader?
- [...]

Met het vaststellen van de aanpak heeft het Bestuur de aangepaste opdrachtformulering overgenomen.

[...]

2 Aanpak

2.1 Onderzoeksmethode

De commissie maakt ten behoeve van het systeemonderzoek gebruik van dossieronderzoek en interviews. [...]

Dossieronderzoek

De commissie vraagt voor het onderzoek relevante documenten en gegevens ter bestudering op.

Het Bestuur draagt zorg dat de commissie alle informatie die de commissie voor het onderzoek nodig acht ontvangt.

Interviews

Bij elke interview zijn in ieder geval twee commissieleden aanwezig en een secretaris.

De commissie wijst betrokkenen vooraf op het volgende:

- De commissie bepaalt wie voor een interview uitgenodigd worden.
- De commissie kan er voor kiezen personen alleen dan wel meerdere personen samen te interviewen.
- Betrokkenen kunnen zich laten bijstaan door een vertrouwenspersoon.
- Betrokkenen worden gewezen op hun plicht om vertrouwelijk om te gaan met de informatie.
- De betrokkenen worden in de gelegenheid gesteld om in redelijkheid informatie aan te leveren en/of andere personen aan te dragen die zijns inziens geïnterviewd zouden moeten worden.
- Het interview wordt opgenomen ten behoeve van de verslaglegging.
- Het interviewverslag is in principe een zakelijke, en geen letterlijke, weergave van het interview.

- Betrokkenen ontvangen een verslag van hun interview met de commissie. Een eventuele reactie wordt integraal gevoegd bij het verslag. Het verslag wordt niet aangepast na een reactie van betrokkene.
- De interviewverslagen worden niet met anderen gedeeld dan de commissie en de geïnterviewde zelf.

De commissie heeft een of meer gesprekken gevoerd met:

[genoemd zijn die gesprekspartners die van belang waren voor het onderzoek naar de klachten wetenschappelijke integriteit]

- [Naam] (vanaf [jaar], [functie] bij [afdeling]) (verder: Melder)
- [Naam] (vanaf [djaar][functie] bij [afdeling]) (verder: Betrokkene 1)
- [Naam] ([functie] [jaar]-[jaar]) (verder: Betrokkene 2)
- [Naam] ([functie][jaar]-[jaar]) (verder: Beklaagde)
- [...]

2.2 Toetsingskader

De commissie houdt voor wat betreft het toetsingskader rekening met de volgende regelingen:

- Nederlandse gedragscode wetenschappelijke integriteit
- WUR Klachtenregeling WI
- Specifieke WUR-beleidskaders en richtlijnen
- Authorship guidelines-WUR
- Rules & Guidelines-WUR
- WGS supervision guidelines
- Guidelines for promotor

2.3 Hoor en wederhoor

Voordat de rapportages zijn ingediend heeft de commissie in het kader van hoor en wederhoor persoonlijke passages aan betreffende personen voorgelegd en om een reactie gevraagd. Waar passend heeft de commissie de rapportage naar aanleiding van de reactie aangepast. [...].

2.4 Rapportage

De commissie heeft voorliggend onderzoeksverslag met bevindingen, analyse en aanbevelingen opgesteld en aangeboden aan het Bestuur. [...] Dit is een uittreksel van het WI advies uit het onderzoeksverslag en stelt Melder, Beklaagde, en andere betrokkenen in staat om, indien gewenst, het oordeel van het college van bestuur over de mogelijke schending van wetenschappelijke integriteit binnen zes weken na dagtekening van dit oordeel aan het LOWI voor te leggen.

3 Bevindingen

3.1 Context

3.1.1 De onderzoeksgroep

[...]

3.1.2 Voorgeschiedenis

[...]

3.1.3 De directe aanleiding: melding Melder van [datum]

De directe aanleiding voor dit onderzoek was een melding [datum]) bij het College van Bestuur door een voormalige [functie] bij WUR, [afdeling], Melder.

Hij geeft aan dat zijn brief is ingegeven door [...]. Vervolgens refereert hij aan een incident tussen Beklaagde en [Naam] (buiten scoop WI advies) en een brief die hij met enkele anderen naar aanleiding van dat incident heeft geschreven aan [functie] [datum]. Voorts beschrijft hij zijn perceptie van de situatie en de begeleiding van [...] door Beklaagde in de periode tot [jaar], toen hij een eerste melding over Beklaagde deed.

3.2 [...]

[...]

3.3 Bevindingen m.b.t. wetenschappelijke integriteit

3.3.1 Auteurschappen

De melders uit [datum], [datum] en [datum] melden dat Beklaagde zich soms ten onrechte als auteur wil laten toevoegen en niet altijd credits aan anderen heeft gegeven. Het gaat daarbij met name om auteurschappen bij artikelen waarvan [...] eerste auteur waren die in [jaar] hebben aangegeven moeite te hebben met de begeleiding van Beklaagde. Zij claimen dat het co-auteurschap van Beklaagde vanwege de slechte begeleiding niet terecht is. Ook zouden artikelen gebaseerd zijn op deelprojecten die door [...] zelf zijn geïnitieerd, en waar Beklaagde niet bij betrokken was.

De Nederlandse gedragscode wetenschappelijke integriteit stelt dat aan iedereen recht gedaan moet worden die bijgedragen heeft aan het onderzoek (norm 29 en 30) en dat iedereen die auteur is een wezenlijke intellectuele bijdrage moet hebben geleverd aan de opzet van het onderzoek, de verwerving van de data, de data-analyse of de interpretatie van de data en alle auteurs de publicatie moeten hebben goedgekeurd (norm 31 en 32).

In de gesprekken die we gehouden hebben, komt het beeld naar voren dat in algemene zin wetenschappelijke integriteit geen groot issue is binnen de onderzoeksgroep – in positieve zin. Er is geen cultuur van bedenkelijk gedrag, als bedoeld in de gedragscode, die eventuele schendingen van de wetenschappelijke integriteit zou kunnen uitlokken.

Wat betreft auteurschappen wordt de richtlijn voor auteurschappen binnen de WUR gevolgd. Deze wijkt enigszins af van die in de Nederlandse gedragscode wetenschappelijke integriteit en stelt dat auteurschap veronderstelt dat iemand tenminste aan twee van de volgende activiteiten een wezenlijke bijdrage heeft

geleverd: opzet van het onderzoek, verwerving van de data, data-analyse, schrijven van het manuscript. In de praktijk zijn de eerste en laatste auteurs meestal onomstreden. Soms is er discussie over de overige auteurs. Er wordt buiten de melders zelf door geen van de geïnterviewden gemeld dat auteursvolgorde bij artikelen een heikel onderwerp is. In de gesprekken wordt gesteld dat de bij een publicatie betrokkenen dit onderling regelen, waarbij de verantwoordelijkheid ligt bij de betrokken principal investigators / senior onderzoekers.

Meningsverschillen over auteurschap worden bij Betrokkene 1 gemeld. In de situaties dat het co-auteurschap van Beklaagde ter discussie stond, besprak hij dit met Beklaagde en maakte een afweging. Soms heeft dit ertoe geleid dat Beklaagde niet als auteur werd opgenomen, terwijl in andere situaties Betrokkene 1 meende dat zijn co-auteurschap terecht was, omdat Beklaagde het onderzoek geïnitieerd had en financiering had gevonden en gedurende de eerste fase als begeleider was opgetreden. Ook was de afspraak dat Beklaagde [rol] zou blijven.

Naast de melding over auteurschappen zijn er tijdens de gesprekken twee suggesties van inbreuk op wetenschappelijke integriteit gedaan.

3.3.2 *Omgaan met data*

Betrokkene 2 suggereert dat Beklaagde in een overleg hem ontmoedigde om extra datacontroles uit te voeren omdat de resultaten te slecht waren. Volgens Betrokkene 2 betrof het resultaten van het [analyse], namelijk een negatieve controle en positieve controle van [...] die in [afdeling] ontwikkeld waren. Beklaagde herkent de beschuldiging niet en bij navragen door de commissie kon Betrokkene 2 geen tastbare informatie ter onderbouwing van deze suggestie aanleveren.

3.3.3 *Omgaan met bedrijfsleven*

Betrokkene 2 suggereert verder dat Beklaagde hem kapittelde omdat hij in een presentatie te positief geweest was over [...]. Beklaagde zou bezorgd zijn geweest over wat [Contractpartner] daarover zou denken. Beklaagde herkent de suggestie niet. Wel geeft hij aan dat het gebruikelijk is dat bij een project betrokken contractpartners de gelegenheid krijgen om op een abstract te reageren. Betrokkene 2 had hiervan op de hoogte kunnen zijn. Ook voor publicaties geldt dat contractpartners in een onderzoeksproject gelegenheid krijgen om voor indienen van de publicatie te bezien of hun redelijk belang geschaad wordt, zoals schending van IPR-afspraken. Deze werkwijze wordt door de onderzoeksgroep leider bevestigd als standaardpraktijk bij projecten waarin contractpartners betrokken zijn.

4 **Analyse**

4.1 **[...]**

[...]

4.2 **Wetenschappelijke integriteit**

De gedragscode wetenschappelijk onderzoek stelt dat bij verslaglegging van resultaten recht gedaan moet worden aan wie meegewerkt hebben, dat de volgorde van de auteurs eerlijk is, en dat alle auteurs een wezenlijke bijdragen hebben geleverd. De gedragscode wijst daarbij vooral naar auteurs van wetenschappelijke publicaties [...].

Er is gesuggereerd dat Beklaagde (te) snel aanspraak maakte op co-auteurschap. Wij horen dat de auteurschappen overwegend in goed overleg tussen de contribuanten worden geregeld, en dat soms de vraag of Beklaagde terecht een co-auteurschap claimde, aan Betrokkene 1 en/of [Naam] is voorgelegd.

In de melding die bij de CWI is ingediend wordt gesteld dat Beklaagde bij verschillende publicaties toch als auteur is opgevoerd zonder dat hij een wezenlijke bijdrage heeft geleverd. Op basis van de gesprekken kan gesteld worden dat:

- Beklaagde initiatiefnemer was van de projecten die werden uitgevoerd door [...] en eerste aanvrager van de beurs, en naar universitair gebruik daarmee Principal Investigator, dat is hoofdverantwoordelijke voor de goede uitvoering.
- Beklaagde in het geval van de genoemde publicaties in ieder geval tijdens het empirisch onderzoek dagelijks begeleider was.
- Hij dit op een manier deed die [...]. Na een interventie in [jaar] leidde dit tot nadere afspraken over de begeleiding en beperking van de rol van Beklaagde bij het schrijven van de publicaties.
- Bij [...] werd de rol van Beklaagde beperkt toen het empirisch onderzoek al ver gevorderd was. Het schrijven van de publicaties [...] duurde om verschillende, persoonlijke redenen, langer dan verwacht. Als gevolg daarvan was de uiteindelijke betrokkenheid van Beklaagde, bij de finale draft tekst van sommige publicaties beperkt.

4.2.1 Overwegingen

De gedragscode specificeert als wezenlijke bijdrage: “de opzet van het onderzoek, de verwerving van data, de data-analyse of de interpretatie van de bevindingen.” en verwijst voorts naar disciplinaire gebruiken. De richtlijnen van de WUR zijn strenger, en verwijzen ook naar disciplinaire gebruiken.

Van [...] mag verwacht worden dat zij op de hoogte zijn van de disciplinaire gebruiken, en uit onze gesprekken blijkt dat binnen de onderzoeksgroep de vaststelling van auteurs en de auteursvolgorde in de regel onproblematisch verloopt, en als dat niet zo is, dat dan [...] dit oplossen.

De bijdrage die Beklaagde geleverd heeft als initiator en ontwerper van het project en de dagelijkse begeleiding van het empirisch onderzoek, kan gezien worden als een wezenlijke bijdrage aan een onderzoeksproject. Kennelijk werd dit ook door [functie][Naam], c.q. [functie] [Naam], [Naam] en Betrokkene 1 als zodanig beschouwd. In ieder geval maakten zij de afspraak dat Beklaagde coauteur kon blijven.

De commissie merkt op dat gezien de gemaakte afspraken een eventuele schending niet alleen Beklaagde aan te rekenen is. Ook constateert de commissie dat de richtlijn van de WUR strenger is dan de Nederlandse gedragscode, maar dat voor een beoordeling van schending van wetenschappelijke integriteit de Nederlandse gedragscode wetenschappelijke integriteit leidend is.

Een van de melders uit [jaar], Betrokkene 2, suggereert ook inbreuk op de wetenschappelijke onafhankelijkheid. Beklaagde zou hem daarin hebben beperkt door hem te verwijten dat hij onvoldoende rekening hield met de belangen van [Contractpartner] bij een presentatie. Ook suggereert hij dat Beklaagde hem zou geprobeerd hebben af te houden van de toepassing van de juiste data-controles. Beide suggesties worden niet onderbouwd met voldoende tastbaar bewijs om tot een vaststelling te komen dat er sprake was van schending van wetenschappelijke integriteit omdat de mogelijke incidenten volgens melder mondeling hebben plaatsgevonden.

5 Conclusies per onderzoeksvraag

[...]

- 3) Is er binnen de groep sprake van (aanwijzingen voor) (gedrags-) patronen in strijd met de wetenschappelijke integriteit dan wel die daarmee strijdig gedrag faciliteren?

Er zijn geen aanwijzingen gevonden dat sprake is van een cultuur die schending van wetenschappelijke integriteit zou faciliteren.

- 4) Heeft Beklaagde gehandeld in strijd met de wetenschappelijke integriteit zoals gedefinieerd in ons toetsingskader.

De melding van [datum] richt zich specifiek op het co-auteurschap van Beklaagde bij niet gespecificeerde artikelen. De commissie heeft geconstateerd dat er inderdaad discussie is geweest over het auteurschap bij een aantal artikelen, maar dat dit auteurschap conform gemaakte afspraken was en ook gebaseerd is op wezenlijke bijdragen van Beklaagde aan het onderzoek waarop de artikelen waren gebaseerd. Dat in latere fases Beklaagde minder of niet aan het onderzoek heeft kunnen bijdragen, doet niet af aan de eerdere bijdragen. De commissie concludeert daarom dat de melding van schending van wetenschappelijke integriteit niet standhoudt.

In het onderzoek zijn door geïnterviewden ook genoemd dat er sprake was van onzorgvuldige omgang met data en belangenverstrengeling, maar geen van deze suggesties zijn met tastbaar bewijs onderbouwd. Ook zijn er geen aanwijzingen gevonden dat de cultuur van de werkgroep zodanig is dat dit aannemelijk is. De commissie concludeert dat deze suggesties van schending van wetenschappelijke integriteit niet standhouden.

[...]

6 Overige conclusies

[...]

7 Advies aan het bestuur

De commissie heeft geen schendingen van wetenschappelijke integriteit vastgesteld [...]

7.1 Actie richting melder

Aan de melder kan worden gecommuniceerd dat er onderzoek heeft plaatsgevonden naar aanleiding van de melding. De commissie heeft geen schending van wetenschappelijke integriteit geconstateerd. [...]

De commissie stelt voor de melder hiervan schriftelijk op de hoogte te stellen en daar als bijlage een uittreksel van dit advies toe te voegen voor zover het de bevindingen en conclusies over wetenschappelijke integriteit betreft zoals bedoeld in 2.4. Dit in verband met de mogelijkheid die de klachtenregeling wetenschappelijke integriteit aan betrokkenen geeft om een second opinion te vragen aan het LOWI.

Daarnaast stelt de commissie voor Betrokkene 2, die gehoord is tijdens het onderzoek en ook melding heeft gedaan jegens Beklaagde van schendig wetenschappelijke de bevindingen en conclusies met

betrekking tot wetenschappelijk integriteit toe te sturen zodat bij deze betrokkene ook om een second opinion bij het LOWI zou kunnen worden gevraagd zoals bedoeld in de klachtenregeling wetenschappelijke integriteit.

[...]

7.2 Actie richting Beklaagde

Aan Beklaagde kan worden gecommuniceerd dat er onderzoek heeft plaatsgevonden naar aanleiding van de melding. De commissie heeft geen schending van wetenschappelijke integriteit geconstateerd.

[...]

De commissie stelt voor Beklaagde hiervan schriftelijk op de hoogte te stellen en daar als bijlage een uittreksel van dit advies toe te voegen voor zover het de bevindingen en conclusies over hem betreft.

[...]

3 Aanvankelijk oordeel van het college van bestuur

De RvB, als CvB WU, bespreekt het advies en voorgestelde acties t.a.v. ...van de commissie zoals beschreven in de rapportage en besluit deze over te nemen. Daarmee besluit de RvB, als CvB WU, in zijn aanvankelijke oordeel de meldingen ten aanzien van schending van wetenschappelijke integriteit door beklagde, conform het advies van de commissie, ongegrond te verklaren.

4 Landelijk Orgaan wetenschappelijke Integriteit (LOWI)

Betrokkenen hebben geen advies gevraagd aan LOWI.

5 Definitief oordeel van het college van bestuur

In vervolg op het aanvankelijk oordeel van het CvB WU (datum) heeft geen van de betrokkenen binnen de daarvoor geldende termijn van 6 weken een verzoek om advies ingediend bij het Landelijk Orgaan voor Wetenschappelijke Integriteit (LOWI). Het college van bestuur van Wageningen University besluit in zijn definitieve oordeel, conform het advies van de ad-hoc commissie, de meldingen van schending van wetenschappelijke integriteit naar aanleiding van het onderzoek ingesteld na de melding van [datum] ongegrond te verklaren.